

Hello Sopot!

W tym roku w dniach od 15 do 18 sierpnia nadmorski Sopot stanie się centrum literatury i kultury brytyjskiej. Festiwal Literacki Sopot odwiedzą światowej sławy pisarze, dziennikarze, publicyści, autorzy komiksów. Każdy miłośnik dobrej literatury znajdzie coś dla siebie w bogatym programie spotkań, debat, warsztatów, pokazów filmowych, czytań performatywnych i spektakli.

Literacki Sopot odbywa się od 2012 roku, zawsze w drugiej połowie sierpnia. Każda edycja to spotkanie z literaturą i kulturą z innego kręgu językowego. W tym roku echem zeszłorocznej, francuskiej edycji jest wizyta Érica Emmanuela Schmitta, jednego z najczęściej czytanych i wystawianych autorów francuskojęzycznych na świecie. Éric-Emmanuel Schmitt nie tylko spotka się ze swoimi czytelnikami, ale także zagra w spektaklu na podstawie swojej najnowszej książki *Madame Pylinska i sekret Chopina* (tłum. Łukasz Müller, wyd. Znak).

Tegoroczna, brytyjska edycja Literackiego Sopotu w dużej mierze poświęcona jest kobietom. „Czasy mamy niewątpliwie ciekawe, pełne chaosu, bólu i zawiedzionych nadziei. Stoimy w obliczu zmieniającej się Europy, niepewni, co przyniesie jutro. Odnosząc się do licznych zagrożeń, w tym tych dotyczących naszych wolności, swobodnej wymiany myśli, czy praw, jakie nam przysługują, postanowiliśmy zająć się m.in. przypomnieniem osiągnięć brytyjskich sufrażystek, feministek czy tzw. nowych feministek. Skupiliśmy się bardziej na pokazaniu kobiet historycznie ważnych dla brytyjskiej kultury i ważnych obecnie przez to, co piszą niż na sięganiu po „silne” męskie nazwiska” – wyjaśnia Joanna Cichocka-Guła, wiceprezydent Sopotu, pomysłodawczyni festiwalu Literacki Sopot.

Gośćmi festiwalu będą wyraziste i niezależne osobowości, które nie tylko piszą książki, wyróżniane światowymi nagrodami, ale przede wszystkim angażują się w działania społeczne, sprzeciwiają panującym zasadom oraz starają się realnie wpływać na kształt społeczeństwa. W cyklu „Kobiety piszą przyszłość” spotkać się będzie można z Reni Eddo-Lodgge - dziennikarką, specjalizującą się w literaturze faktu, uznaną przez „Guardiana” za „jedną spośród 30 najważniejszych w mediach cyfrowych”; Ntailan Lolkoki, która o przemocy wobec kobiet i okaleczaniu żeńskich narządów płciowych napisała w autobiograficznej książce *Skrzydła dla motyla* (tłum. Bartosz Nowacki, wyd. Prószyński i S-ka), a także brytyjską korespondentkę z Chin, której sławę przyniósł pamiętnik *Socjalizm jest Piękny. Wspomnienia robotnicy z czasów nowych Chin* (tłum. Ewa Ledóchowicz, wyd. Prószyński i S-ka) - Lijia Zhang.

W cyklu rozmów „London calling”, nawiązującym do popularnej piosenki The Clash, wystąpi Katie Green, autorka graficznego pamiętnika *Lżejsza od swojego cienia* opowiadającego o zmaganiu się z anoreksją (tłum. Kamila Kowerska, wyd. timof i cisi współpracownicy); okrzyknięta przez „Guardiana” „jedną z najbardziej znaczących i ekscytujących młodych pisarek w Wielkiej Brytanii” Sarah Hall, której zbiór opowiadań *Madame Zero i inne opowiadania* w tłumaczeniu Miłki Jankowskiej ukaże się premierowo nakładem Wydawnictwa Pauza; Sarah Perry, która z *Wężem z Essex* (tłum. Adam Zdrodowski, wyd. Marginesy) znalazła się na szczycie bestsellerów w Wielkiej Brytanii oraz Isabel Greenberg, ilustratorka, która zastępną już swoją pierwszą powieścią graficzną *Encyklopedia Wczesnej Ziemi* (tłum. Łukasz Buchalski, wyd. Kultura Gniewu). Odbędzie się również polska premiera najnowszej książki *Pod powierzchnią* (tłum. Jan Kabat, wyd. Świat Książki) Daisy Johnson, najmłodszej w historii autorki nominowanej do Man Booker Prize.

Literacki Sopot ma na celu nie tylko promocję literatury i czytelnictwa, ale przede wszystkim jest doskonałą okazją do spotkań z gośćmi, którzy dzielą się swoją niezwykłą wrażliwością i zmysłem obserwacji, w miejscach nie zawsze konwencjonalnych. Odbiorcy mogą poznać nie tylko autorów, których książki ukazują się w polskim tłumaczeniu. Mogą też poznać ich różne sposoby myślenia o świecie, charakter krajów, z których pochodzą oraz towarzyszące im odmienności kulturowe. „Angażujemy emocje i rozum, pobudzamy do refleksji dotyczącej współczesnego świata i rozmowy o Polsce w szerszym kontekście” – zachęca Joanna Cichocka-Guła.

W tym roku podczas Festiwalu odbędą się aż cztery debaty. Ciąg rozmyślań o kobietach dokończą Charlotte Gordon i Laura Marcus w dialogu „Od Mary Wollstonecraft do Virginii Woolf”. Podczas debaty „W cieniu” o swojej wymagającej, lecz rzadko dostrzeganej pracy opowiedzą tłumacze Jacek Dehnel, Antonia Lloyd-Jones i Maciej Świerkocki. „Wokół Frankenstein Mary Shelley, czyli o współczesnym odczytaniu mitu” porozmawiają Eileen Hunt Botting, Grzegorz J. Nalepa i Lisa Vargo. Rozmowę „Obywatelstwo w epoce brexitu” z Madeline Grant, Jamesem Patonem, Anandem Menonem i Piotrem Witwickim poprowadzi Alastair Donald z Academy of Ideas.

Cykl H/historia, cieszący się popularnością nie tylko wśród fanów historii, w tym roku będzie gościł nagrodzoną Paszportem Polityki Małgorzatę Rejmer; polsko – szwedzkiego pisarza i dziennikarza Macieja Zarembe Bielawskiego; Olę Wiechnik debiutującą w tym roku książką *Posetki. Osiem pierwszych kobiet* (wyd. Poznańskie); dziennikarza, publicystę Grzegorza Gaudena, autora wstrząsającej książki *Lwów - Kres iluzji. Opowieść o pogromie listopadowym 1918* (wyd. Universitas) oraz Joannę Ostrowską, autorkę książki *Przemilczane. Seksualna praca przymusowa w czasie II wojny światowej* (wyd. Marginesy). Poza tym uczestnicy Festiwalu będą mogli bliżej poznać takich autorów jak: John Boyne, Edyta Bystron, Anna Krztoń, Marta Herling, Barbara Caillot Dubus, Aleksandra Karkowska czy Wojciech Chmielarz.

Literacki Sopot to także mnóstwo atrakcji okołoliterackich! Pokój zagadek „Morderstwo odbędzie się w Wilii Claszena” to gratka dla osób lubiących odkrywać tajemnice. Fani gier miejskich odnajdą swój azyl w Sopockiej Szkole Magii. Miłośnicy kina nie mogą przegapić wieczorów z klasykami brytyjskiej kinematografii, a pokazy filmowe poprzedzą krótkie prelekcje Mateusza Wernera. Sympatyków teatru i muzyki czeka VI Nieformalny Festiwal Piosenki Aktorskiej oraz czytanie performatywne „Egzemplarza” Caryl Churchill w reżyserii Małgorzaty Brajner, nie wspominając już o spektaklu gościa specjalnego Érica -Emannuela Schmitta.

Na dzieci jak co roku czeka Literacki dla dzieci. W Muzeum Sopotu najmłodszy uczestnicy będą mieli okazję pomóc słynnemu misiowi Paddingtonowi – w grze interaktywnej poznają elementy kultury i języka, wykorzystując różne formy działania od sportu po teatr. Zdolności manualne potrenują podczas serii warsztatów przygotowanych wspólnie z Księgarnią Ambelucja. A ze światem literatury brytyjskiej spotkają się nie tylko na zajęciach ilustratorskich, plastycznych i komiksowych, ale także podczas uwielbianego przez dzieci (i nie tylko) „Czytania na dywanie”.

Dla tych nieco starszych, lubiących nie tylko czytać, ale też pisać odbędą się dwudniowe warsztaty kreatywnego pisania z Jan Carson. W trakcie zajęć praktycznych Carson pokaże jak pisać „Mało, ale zgrabnie, czyli mikroopowiadania dla początkujących”. Dopełnieniem programu będą warsztaty kulinarne pod okiem National Chef of the Year 2019 Kuby Winkowskiego. Razem z uczestnikami przygotuje on nietuzinkowe potrawy inspirowane kuchnią Jane Austen. Głodni spotkań pod gołym niebem rozkoszować się będą bliskimi rozmowami z autorami w cyklu „Nogaś na plaży”. Lubiany przez czytelników Michał Nogaś zada niewygodne pytania poecie i pisarzowi Jarosławowi Mikołajewskiemu, posłucha opowieści Ilony Wiśniewskiej o jej reporterskich wyprawach po Arktyce i razem z uczestnikami przebadają „życie pełne kultury” Barbary Klickiej. Na dokładkę weźmie pod włos Łukasza Orbitowskiego, który będzie się musiał wytłumaczyć, dlaczego pisze bez oglądania się na gatunki literackie.

„Zależy nam na tym, żeby każdy uczestnik festiwalu znalazł coś dla siebie, stąd bardzo szeroki program nie tylko dla dorosłych, ale także dla młodzieży i dzieci. Mamy nadzieję, że przyczynimy się do popularyzacji w Polsce nowego pokolenia brytyjskich autorek, które, jak twierdzi m.in. Zadie Smith, są przyszłością brytyjskiej literatury.” – zaprasza Joanna Cichońska-Gula.

Wstęp na wszystkie wydarzenia jest bezpłatny. Na niektóre warsztaty obowiązują zapisy.

Pełen program festiwalu dostępny jest na stronie internetowej www.literackisopot.pl oraz na wydarzeniu na portalu Facebook: <https://www.facebook.com/events/363400557531086/>.

